

Študijski obisk v Španiji

Od 13. do 17. novembra 2023, Madrid, Španija

Eva Konečnik Kotnik

eva.konecnik@um.si

Cilji mednarodnega obiska s financiranjem Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije Republike Slovenije v Madrid v Španiji so bili izmenjati znanje ter izkušnje s področja visokošolskega in osnovnošolskega izobraževanja, krepitev mednarodnega sodelovanja in vzpostavitev novih povezav za bodoče skupno znanstveno raziskovalno in strokovno delo. Mednarodnega obiska so se udeležile red. prof. dr. Vlasta Hus ter asist. mag. Polona Jančič Hegediš z Oddelka za razredni pouk Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru ter izr. prof. dr. Eva Konečnik Kotnik z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru ter Oddelka za razredni pouk Pedagoške fakultete v Mariboru. Osredotočale so se na opazovanje in proučevanje prvin sodobnega pouka pri družboslovju ter evalvirale možnosti prenosa oz. transformacije dobrih praks v naše okolje, tako na univerzitetnem kot na osnovnošolskem nivoju izobraževanja. Ogledale so si izvedbe pedagoškega procesa za študente, bodoče učitelje in spoznale inovativne pristope k njihovem vključevanju v raziskovalno delo.

Obiskale so tri fakultete na treh univerzah: 1. Universidad Nebrija (Facultad de Lenguas y Educación), 2. Facultad de Educación, UNED in 3. Universidad de Navarra en Madrid. Obiskale so tudi dve osnovni šoli (CEIP Diego Muñoz Torrero in Senara - Colegio Concertado Bilingüe en Madrid,) kjer so imele strokovno srečanje z vodstvom, si ogledale didaktično opremo učnih prostorov ter analizirale primere dobrih učnih praks.

Slika 1: Universidad Nebrija.
Vir: avtorica, 2024.

Slika 2: UNED Facultad de education.
Vir: avtorica, 2024.

Obisk 120. znanstvene konference Ameriškega združenja geografov na Havajih

Od 16. do 20. aprila 2024, O'ahu, Havaji

Peter Kumer

peter.kumer@um.si

Havaji zaradi svojih naravnih čudes slovijo kot raj na Zemlji. Toda prihod belcev na ta arhipelag osmih večjih vulkanskih otokov v 18. stoletju je domorodni skupnosti zadal boleč udarec. Vsiljevanje evropskega prava, verovanja in gospodarstva je sesulo havajski družbeni sistem. Še večjo prekletstvo so nad domorodce prinesle do tedaj nepoznane evropske bolezni. Sifilis, gonoreja, tuberkuloza, črne koze, ošpice,

gobavost in tifus so zdesetkale havajsko prebivalstvo (z več kot milijon na manj kot 40.000 do leta 1890).

Zgodba o prvi poselitvi Havajev je presunljiva. Ta arhipelag osmih večjih vulkanskih otokov so prvič po morju dosegli Polinezijski iz skoraj 4.000 kilometrov oddaljenih Markeških otokov, ki so del današnje Francoske Polinezije. To naj bi se po zadnjih dognanjih zgodilo šele med 10. in 12. stoletjem. Polinezijski so bili odlični morjeplovci, saj so otoke dosegli zgolj z opazovanjem zvezd, migracij ptic in kitov, vetrov morskih tokov in pojavov kot so mavrice. Njihov podvig danes uvrščamo med enega največjih v zgodovini morjeplovstva. S seboj so na okretnih kanujih prinesli domače živali (svinje, pse in piščance), ter nekatere rastline kot so taro (gomoljna zelenjava) in sladki krompir, kokos, banane in sladkorni trs, dovolj, da so na otokih začeli s kmetijstvom. Po prihodu prvih naseljencev na Havaje se je njihov stik s prebivalci najbližjih polinezijskih otokov prekinil. Zato so v naslednjih 500 letih razvili povsem svojo kulturo (npr. izdelava oblačil iz redkih peres ptic). Prvi Evropejci so otoke dosegli šele konec 18. stoletja (odprava Jamesa Cooka). Havajci so do tedaj že razvili svoj pravni sistem, ki je obsegal temeljno ideologijo kapu (tabu). Celoten družbeni sistem se je sesul s prihodom belcev, ki so vsiljevali svoj način razmišljanja.

Na Havaje sem se podal z namenom, da obiščem 120. letno konferenco Ameriškega združenja geografov (AAG). Do tja sta me vodila dva dolga letalska poleta. Najprej 10-urni polet iz Evrope do zahodne obale ZDA in nato še 6-urni polet čez Tihi ocean do glavnega havajskega otoka O'ahu.

AAG letna konferenca sicer vsako leto poteka v enem od večjih mest Združenih držav Amerike. Nekatera mesta so konferenco gostila že večkrat (npr. Chicago osemkrat, Boston petkrat in Baltimore trikrat). Letos je konferenco gostil havajski Honolulu (prvič jo je že leta 1999). Čeprav gre za konferenco, ki jo gostijo Združene države, privabi tudi številne obiskovalce z drugih delov sveta, še posebej pa je priljubljena med Evropejci. Tudi letošnja konferenca na Havajih je privabila geografe in raziskovalce drugih prostorskih ved iz različnih koncev sveta. Raziskovalci iz Slovenije smo na konferenci redno zastopani, čeprav venomer v manjšem številu. Tokrat sva se je udeležila dva slovenska predstavnika: dr. Matjaž Uršič z Univerze v Ljubljani (Center za prostorsko sociologijo na FDV) in dr. Peter Kumer z Univerze v Mariboru (Oddelek za geografijo na FF).

Število udeležencev AAG konference je vsakič visoko, običajno okoli 10.000. Na Havaje jih je tokrat prišla »samo« polovica te številke. Udeležencev je bilo manj zaradi oddaljenega prizorišča sredi Tihega oceana, kar je močno vplivalo na ceno prevoza. Tudi stroški nočitve in prehrane so na otoku višji kot drugod v Združenih državah. Nekateri geografi, sicer redni udeleženci AAG konference, se je letos niso udeležili zaradi etičnih razlogov. Mednje sodijo povečane emisije toplogrednih plinov, ki jih proizvede takšno število udeležencev na tako oddaljeni destinaciji. Geografi, ki so še posebej zaskrbljeni zaradi podnebnih sprememb, so prikimavali temu pomisleku. Zato so organizatorji poskrbeli, da je bilo mogoče več predavanj kot običajno spremljati na daljavo.

Drugi razlog, ki se je pogosto omenjal med registriranimi udeleženci, pa je bila kritika ameriškemu kolonializmu, ki je uničil domorodno skupnost, njihovo kulturo in naselbinski sistem. Prav v Waikikiju, današnjem turističnem središču Honolulua, kjer je bilo glavno prizorišče konference, je še do začetka 20. stoletja stala domorodska naselbina, ki je bila obdana z najrodovitnejšimi površinami na otoku. Domorodna

skupnost je bila samozadostna s kmetijskimi pridelki, kar sta omogočila ugodno podnebje in rodovitna prst. Američani so tradicijo kmetovanja prekinili, tako da danes večino hrane pripeljejo iz celine, večinoma s potratnimi letalskimi prevozi. Okoli 90 % hrane, ki se konzumira na Havajih, uvozijo, zaradi česar Havaji sodijo med najbolj uvozno odvisne zvezne države.

Organizatorji so sicer to kritiko upoštevali tako, da so med osrednje teme konference vključili kolonializem in vire ter okrevanje in obnovo, s čimer so srečanje povezali z okoljskim, zgodovinskim in kulturnim kontekstom gostujoče lokacije na Havajih.

Kljub vsem pomislekom me je ena največjih geografskih konferenc na svetu na Havajih navdušila. AAG konferenca je priložnost, da slišiš zadnja in najbolj prodorna spoznanja najrazličnejših geografskih vej in osebno spoznaš svetovne znane geografe, »zvezde« na svojem raziskovalnem področju. Vsakemu, ki se želi naučiti najpomembnejših spoznanj v geografiji, se mrežiti z raziskovalci s celega sveta in hkrati spoznati ameriško kulturo od blizu, priporočam vsaj enkrat v karieri udeležbo na tej največji geografski konferenci na svetu.

Slika 1: Konferenčno prizorišče na O'ahu.
Vir: avtor, 2024.

Slika 2: O'ahu ponuja pohodne poti s pogledi na tihoceansko obalo.
Vir: avtor, 2024.

Slika 3: Pogled na Waikiki - turistično-poslovno središče v Honoluluju.
Vir: avtor, 2024.

Slika 4: Slovenska udeleženca na AAG konferenci.
Vir: avtor, 2024.